

Sygn. akt I ACz 22/16

POSTANOWIENIE

Dnia 25 stycznia 2016 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Jan Kremer (spr.)

Sędziowie: SSA Anna Kowacz - Braun

SSA Jerzy Bess

po rozpoznaniu w dniu 25 stycznia 2016 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa J. S.

przeciwko Skarbowi Państwa – Prokuraturze Rejonowej (...)w K.

o ochronę dóbr osobistych i zapłatę

na skutek zażalenia powoda na zarządzenie przewodniczącego posiedzenia w Sądzie Okręgowym w Krakowie z dnia 21 października 2015 roku, sygn. akt I C 1326/15

postanawia:

uchylić zaskarżone zarządzenie.

SSA Anna Kowacz Braun SSA Jan Kremer SSA Jerzy Bess

Sygn. akt I ACz 22/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem z dnia 21 października 2015 r. przewodniczący posiedzenia Sądu Okręgowego w Krakowie zwrócił pozew J. S. skierowany przeciwko Skarbowi Państwa – Prokuraturze Rejonowej (...)w K. w części dotyczącej ochrony dóbr osobistych.

W uzasadnieniu wyjaśniono, że zarządzeniem z dnia 3 września 2015 doręczonym w dniu 29 września 2015 r. wezwano powoda do uzupełnienia szeregu braków formalnych pozwu szczegółowo wskazanych w zarządzeniu – w terminie tygodniowym od daty doręczenia wezwania pod rygorem zwrotu pozwu. Choć zakreślonym terminie powód uzupełnił braki pozwu, poza jednym,, mianowicie nie podał treści przeprosin jakich domaga się złożenia przez Prokuratora. Powód zarówno w pozwie jak i w piśmie z dnia 1 października 2015 r. precyzującym pozew podał jedynie, że domaga się od prokuratora przeprosin na piśmie i przesłania ich listem poleconym na adres korespondencyjny powoda. Powód nie podał jednak treści przeprosin, co stanowi brak formalny pozwu, gdyż treść przeprosin jest elementem żądania pozwu – art. 187 par 1 pkt 1 k.p.c. Dlatego też pozew podlegał zwrotowi w części dotyczącej ochrony dóbr osobistych podstawie art. 130 § 2 k.p.c. Na marginesie Sąd wskazał, że do wykonania zarządzenia przewodniczącego w tym zakresie nie jest mu potrzebna pomoc profesjonalnego pełnomocnika oraz, że wniosek powoda o zwolnienie z kosztów sądowych jest na tym etapie postępowania bezprzedmiotowy.

Powyższe zarządzenie o zwrocie pozwu w części dotyczącej ochrony dóbr osobistych zaskarżył zażaleniem powód, zaskarżając je w całości.

Zaskarżonemu zarządzeniu zarzucił błędną ocenę okoliczności faktycznych będących podstawą zarządzenia.

W konkluzji powód wniósł o zmianę zaskarżonego zarządzenia i uznanie za zasadne części pozwu dotyczącej ochrony dóbr osobistych.

W uzasadnieniu podniósł, że wykonał zobowiązanie Sądu zawarte w wezwaniu z dnia 3 września 2015 r., lecz nie zrozumiał części zarządzenia w zakresie podania treści przeprosin. Wskazał, że nie ma wykształcenia prawniczego i często nie rozumie języka prawniczego oraz postępowania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie, prowadząc do uchylecia zaskarżonego zarządzenia.

Zgodnie z art. 130 § 1 k.p.c. jeżeli pismo procesowe nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych lub jeżeli od pisma nie uiszczono należnej opłaty, przewodniczący wzywa stronę pod rygorem zwrócenia pisma, do poprawienia, uzupełnienia lub opłacenia go w terminie tygodniowym. Mylne oznaczenie pisma procesowego lub inne oczywiste niedokładności nie stanowią przeszkody do nadania pismu biegu i rozpoznania go w trybie właściwym. Po bezskutecznym upływie terminu przewodniczący zwraca pismo stronie. Pismo zwrócone nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma procesowego do sądu (§ 2).

Z przepisem tym koresponduje przepis art. 124 § 1 k.p.c., wedle którego zgłoszenie wniosku o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego, jak również wniesienie środka odwoławczego od odmowy ich ustanowienia nie wstrzymuje biegu toczącego się postępowania, chyba że chodzi o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego dla powoda na skutek wniosku zgłoszonego w pozwie lub przed wytoczeniem powództwa.

Z powyższego wynika, że zgłoszenie wniosku o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego w pozwie wstrzymuje bieg postępowania do czasu rozpoznania wniosku. Oznacza to, że wniosek taki powinien zostać rozpoznany przed podjęciem jakichkolwiek innych czynności procesowych, a w szczególności takich, które mogą wywołać dla powoda niekorzystne skutki procesowe (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 15 września 2015 r., I ACz 829/15, Portal orzeczeń sądów powszechnych) Do czasu jego prawomocnego rozpoznania sąd nie doręcza pozwu stronie przeciwnej, nie wyznacza rozprawy, nie wzywa do usunięcia braków formalnych pozwu (zob. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 1 sierpnia 2013 r., III APz 32/13, LEX nr 1353668). Jeżeli bowiem udział profesjonalnego pełnomocnika w sprawie okaże się potrzebny, to powód powinien korzystać z jego pomocy od samego początku postępowania, również podejmując takie czynności jak uzupełnienie braków formalnych pozwu.

W niniejszej sprawie taki wypadek występuje, gdyż jak wynika z akt sprawy do pozwu został załączony wniosek powoda o przyznanie pełnomocnika z urzędu (k. 5 akt). Wniosek ten nie został rozpoznany przez Sąd, natomiast wezwano powoda do uzupełnienia braków formalnych pozwu. Tymczasem przewodniczący w Sądzie Okręgowym przed wezwaniem powoda do uzupełnienia braków formalnych pozwu winien był rozpoznać zawarty w pozwie wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu ze względu na regulację zawartą w przepisie art. 124 § 1 k.p.c. Nieuzasadnione pozbawienie powoda możliwości skorzystania z pomocy prawnej z urzędu na etapie badania wymogów formalnych pozwu mogło mieć znaczący wpływ na wydanie zaskarżonego rozstrzygnięcia, bowiem profesjonalny pełnomocnik najprawdopodobniej nie zaniedbałby obowiązku uzupełnienia braków pisma, do usunięcia których wezwany został powód.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny uznał, że w okolicznościach niniejszej sprawy wydanie zarządzenia o zwrocie pozwu w części dotyczącej ochrony dóbr osobistych było przedwczesne, bez uprzedniego rozważenia zasadności ustanowienia dla powoda pełnomocnika z urzędu.

Na marginesie Sąd Apelacyjny zauważa, że za niewystarczającą należy uznać argumentację zawartą w treści uzasadnienia zaskarżonego zarządzenia odnośnie nieistnienia po stronie powoda potrzeby przyznania pomocy profesjonalnego pełnomocnika do wykonania zarządzenia o uzupełnienie braków formalnych pozwu. Po pierwsze jak już wskazano wyżej, w tej kwestii Sąd winien wypowiedzieć się w sposób formalny, wydając stosowne orzeczenie. Po drugie wniosek o ustanowienie pełnomocnika powód uzasadnił tym, że ma zaćmę obu oczu i jest osobą niedowidzącą. Nadto Sąd Okręgowy winien był w sposób formalny rozpoznać wniosek powoda o zwolnienie od kosztów sądowych, gdyż również ta kwestia podlega rozpoznaniu przed podjęciem czynności mających na celu uzupełnienie braków formalnych pozwu.

W konsekwencji orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 i art. 398 k.p.c.

SSA Anna Kowacz Braun SSA Jan Kremer SSA Jerzy Bess